

77.

U K Ł A D

pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką w przedmiocie akt przechowywanych dotąd przez urzędy austriackie, podpisany w Warszawie, dnia 8 lutego 1927 r.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
M Y, I G N A C Y M O Ś C I C K I,
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

Wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia ósmego lutego tysiąc dziewięćset dwudziestego siódmego roku podpisany został w Warszawie pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Czeskosłowackiej układ w przedmiocie akt przechowywanych dotąd przez urzędy austriackie o następującem brzmieniu dosłownem:

U K Ł A D

pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką w przedmiocie akt przechowywanych dotąd przez urzędy austriackie.

Artykuł 1.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Czeskosłowackiej zgodziły się, aby Rząd Czeskosłowacki samodzielnie zażądał i przejął od Rządu Republiki Austriackiej w imieniu własnem i Rządu Polskiego materiał aktowy, przechowywany dotąd w magistraturach i archiwach władz austriackich, o ile dotyczy spraw, które podpadają obecnie pod zwierzchnictwo Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czeskosłowackiej na całym obszarze byłego Księstwa Cieszyńskiego, czy to z tytułu zwierzchnictwa terytorjalnego, czy też osobowego, a to według postanowień umowy pomiędzy Republiką Czeskosłowacką a Republiką Austriacką, zawartej w Pradze w dniu 18 maja 1920 r.

Samo przez się rozumie się, iż Rząd Republiki Czeskosłowackiej zażąda i przejmie akta w sprawach, podpadających pod zwierzchnictwo polskie, i w sprawach wspólnych tylko w tych archiwach i magistraturach, w których akta, dotyczące spraw byłego Księstwa Cieszyńskiego, podpadających pod zwierzchnictwo czeskosłowackie, nie zostały już przedtem przejęte przez Republikę Czeskosłowacką w wykonaniu umowy pomiędzy Republiką Czeskosłowacką a Republiką Austriacką z dnia 18 maja 1920 r.

Na żądanie władz Rzeczypospolitej Polskiej, zawierające możliwie ściśle wymienienie danego aktu, Rząd Czeskosłowacki zażąda i przejmie od władz austriackich poszczególne akta w sprawach, podpadających pod zwierzchnictwo polskie, i w sprawach wspólnych również i w tych archiwach i magistraturach, w których akta, dotyczące spraw byłego Księstwa Cieszyńskiego, podpadających pod zwierzchnictwo czeskosłowackie, zostały już przedtem przez Rząd Republiki Czeskosłowackiej przejęte.

Artykuł 2.

Cały materiał aktowy, przejęty przez Rząd Czeskosłowacki według postanowień części I A, ustęp 3 a), b), c), umowy pomiędzy Republiką Czeskosłowacką a Republiką Austriacką z dnia 18 maja 1920 r., zosta-

D O H O D A

mezi Republikou Polskou a Republikou Československou o rozdělení spisů uschovaných dosud u Úřadů Rakouských.

Článek 1.

Vláda Republiky Polské a vláda Republik Československé dohodly se, aby vláda československá samostatně vyžádala a přijala od vlády Rakouské Republiky, jménem svým vlastním i vlády polské spisový materiál, uschovaný dosud v magistraturách a v archívech rakouských úřadů, pokud se vztahuje na záležitosti, které spadají nyní na celém území bývalého Knížectví Těšínského bud z důvodu svrchovanosti územní nebo osobní pod státní svrchovanost Republiky Polské a Republiky Československé, a to podle ustanovení úmluvy mezi Republikou Československou a Republikou Rakouskou, uzavřené v Praze dne 18 května 1920.

Samozřejmě se rozumí, že vláda Republiky Československé vyžádá si a převezme spisy ve věcech podřízených svrchovanosti polské i ve věcech společných jen v těch archívech a magistraturách, v kterých spisy vztahující se na záležitosti bývalého Knížectví Těšínského, podřízené svrchovanosti československé, nebyly již dříve převzaty Republikou Československou v provádění úmluvy mezi Republikou Československou a Republikou Rakouskou ze dne 18 května 1920.

Na žádost úřadů Republiky Polské obsahující pokud možno přesné udání spisů, vláda československá vyžádá a převezme od úřadů rakouských jednotlivé spisy ve věcech podřízených svrchovanosti polské i ve věcech společných, též v těch archívech a magistraturách, v kterých spisy vztahující se na záležitosti bývalého Knížectví Těšínského, podřízené svrchovanosti československé, byly již dříve vládou Republiky Československé převzaty.

Článek 2.

Celý spisový materiál převzatý vládou československou podle ustanovení části I A, odstavec 3 a), b), c), úmluvy mezi Republikou Československou a Republikou Rakouskou ze dne 18 května 1920 bude

nie podzielony między obie Umawiające się Strony według zasad, ustalonych w art. 23, punkt *a*) i *b*), zdanie pierwsze, i w art. 24, punkt *a*) ustęp 1—3 i punkt *b*) i *d*) umowy pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką w sprawach prawnych i finansowych z dnia 23 kwietnia 1925 r.

Artykuł 3.

Obie Umawiające się Strony stwierdzają, że postanowienia art. 1 i 2 niniejszego układu w niczem nie przesadzają praw Rzeczypospolitej Polskiej do żądania akt od Rządu Republiki Austrjackiej na podstawie postanowień Traktatu Pokoju, podpisanego w Saint-Germain-en-Laye.

Artykuł 4.

Polski generalny komisarz, względnie osoby przez Rząd Polski do tego upoważnione, strzec będą interesów polskich, określonych w niniejszym układzie przy przejmowaniu akt, wymienionych w art. 1 i 2, przez organa Rządu Czeskosłowackiego w Wiedniu.

Artykuł 5.

Polski generalny komisarz, względnie osoby przez Rząd Polski do tego upoważnione, będą każdorazowo zgóry zawiadamiane o zakresie i rozmiarach przejmowania tych akt przez organa Rządu Czeskosłowackiego.

Artykuł 6.

Polski generalny komisarz, względnie osoby przez Rząd Polski do tego upoważnione, będą obecne przy wydawaniu tego materiału aktowego przez władze austrjackie organom czeskosłowackim. W nieobecności polskich przedstawicieli przejmowanie nie może się odbywać.

Artykuł 7.

Organa czeskosłowackie zawiadomią polskiego generalnego komisarza, względnie osoby przez Rząd Polski do tego upoważnione, o terminie i miejscu każdorazowego wydawania akt i doręczą mu odpis wykazu akt żądanych.

Artykuł 8.

Rząd Czeskosłowacki zobowiązuje się, iż dostarczy polskiemu generalnemu komisarzowi, względnie osobom do tego przez Rząd Polski upoważnionym, w przeciągu trzech miesięcy od przejęcia akt przez organa czeskosłowackie od władz austrjackich, spis akt, przypadających Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie postanowień art. 2 niniejszego układu.

Artykuł 9.

W ciągu sześciu miesięcy od dnia otrzymania tego spisu przysługuje polskiemu generalnemu komisarzowi, względnie osobom do tego przez Rząd Polski upoważnionym, prawo przekonania się, czy spis ten zgadza się z aktami, przejętymi przez organa czeskosłowackie, oraz czy proponowany podział akt jest zgodny z zasadami, przyjętymi w art. 2 niniejszego układu.

rozdělen mezi obě smluvní strany dle zásad ustanovených v čl. 23, bod *a*) a *b*), první věta, a v čl. 24, bod *a*), odstavec 1—3 a bod *b*) a *d*) smlouvy mezi Republikou Polskou a Republikou Československou o otázkách právních a finančních ze dne 28 dubna 1925.

Článek 3.

Obě smluvní strany stvrzují, že ustanovení článku 1 a 2 této dohody nikterak neprejudikují právům Republiky Polské na vyžadování spisů od vlády Republiky Rakouské na základě ustanovení mírové smlouvy podepsané v Saint-Germain-en-Laye.

Článek 4.

Polský generální komisař, případně osoby k tomu polskou vládou zmocněné, budou hájiti polské zájmy vytčené touto dohodou při přejímání spisů uvedených v čl. 1 a 2 orgány vlády československé ve Vídni.

Článek 5.

Polský generální komisař, případně osoby k tomu polskou vládou zmocněné, budou pokaždé předem vyrozuměny o oboru a rozsahu přejímání těchto spisů orgány vlády československé.

Článek 6.

Polský generální komisař, případně osoby k tomu polskou vládou zmocněné, budou přítomni vydávání tohoto spisového materiálu úřady rakouskými orgánům československým. Za nepřítomnosti polských zástupců odevzdávání nemůže se konati.

Článek 7.

Orgány československé vyrozumí polského generálního komisaře, případně osoby k tomu polskou vládou zmocněné, o čase a místě každého vydávání spisů a doručí mu opis vyžadovací konsignace.

Článek 8.

Vláda československá se zavazuje, že dodá polskému generálnímu komisaři, případně osobám k tomu polskou vládou zmocněným, do tří měsíců od převzetí spisů orgány československými od úřadů rakouských seznam spisů připadajících Republice Polské na základě ustanovení čl. 2 této dohody.

Článek 9.

Během šesti měsíců ode dne obdržení tohoto seznamu přísluší polskému generálnímu komisaři, případně osobám k tomu polskou vládou zmocněným, právo, aby se přesvědčili, souhlasí-li tento seznam se spisy převzatými orgány československými, jakož i zdali navržené rozdělení spisů jest shodné se zásadami přijatými v čl. 2 této dohody.

Rząd Czeskosłowacki zobowiązuje się, iż w tym celu udostępni polskiemu generalnemu komisarzowi, względnie osobom przez Rząd Polski do tego upoważnionym, cały materiał aktowy, w danym czasie od Rządu Austrjackiego przejęty.

Rozdział i przejęcie akt przez polskiego generalnego komisarza, względnie osoby przez Rząd Polski do tego upoważnione, będą przeprowadzone w Wiedniu, w miejscu, które wyznaczy Rząd Czeskosłowacki.

Artykuł 10.

Obie Umawiające się Strony zastrzegają sobie prawo wzajemnego korzystania z akt wspólnych, przejętych według postanowień art. 2 niniejszego układu przez Rząd Czeskosłowacki, i to według zasad w art. 24, punkt b), umowy pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką w sprawach prawnych i finansowych z dnia 23 kwietnia 1925 r.

Artykuł 11.

Przydzielenie przejętego materiału aktowego władzom czeskosłowackim lub wcielenie go do archiwów czeskosłowackich może nastąpić, o ile nie będzie sprzeciwu co do pewnych akt ze strony polskiej, dopiero po upływie terminu, ustalonego w art. 9 niniejszego układu.

Artykuł 12.

Rząd Czeskosłowacki przeprowadzi wywóz akt, stanowiących przedmiot niniejszego układu.

Koszty przewozu akt, przypadających Polsce, zwróci Rząd Polski Rządowi Czeskosłowackiemu.

Przewóz tych akt przez terytorjum Czechosłowacji na terytorjum polskie odbywać się będzie według postanowień art. 27, punkt b), umowy pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką w sprawach prawnych i finansowych z dnia 23 kwietnia 1925 r.

Artykuł 13.

Różnice zdań, o ileby wynikły przy wykonaniu niniejszego układu, będą załatwione przez komisarzy generalnych obu Umawiających się Stron.

W razie niedojścia do porozumienia na tej drodze postąpi się według postanowień części IX umowy pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką w sprawach prawnych i finansowych z dnia 23 kwietnia 1925 r.

Artykuł 14.

Układ niniejszy wejdzie w życie w dniu trzydziestym po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych, która odbędzie się w Pradze.

Sporządzono w Warszawie, dnia 8 lutego 1927 r. w dwóch jednobrzmiących oryginałach, każdy w języku polskim i czeskosłowackim; oba teksty są autentyczne.

(—) Dr. Eug. Barwiński

Vláda československá zavazuje se, že za tím účelem učiní přístupným polskému generálnímu komisaři, případně osobám k tomu polskou vládou umocněným, celý spisový materiál toho kterého času od vlády rakouské převzatý.

Rozdělení a převzetí spisů polským generálním komisařem, případně osobami k tomu polskou vládou zmocněnými, bude provedeno ve Vídni, na místě, které určí vláda československá.

Článek 10.

Obě smluvní strany vyhražují si právo vzájemného používání spisů společných, převzatých podle ustanovení čl. 2 této dohody vládou československou a to dle zásad přijatých v čl. 24, bod b), smlouvy mezi Republikou Polskou a Republikou Československou o otázkách právních a finančních ze dne 23 dubna 1925.

Článek 11.

Přidělení převzatého materiálu spisového úřadům československým anebo zařazení jeho do archivů československých bude možno, pokud nebude se strany polské námitek u některých spisů, teprve po uplynutí lhůty ustanovené v čl. 9 této dohody.

Článek 12.

Československá vláda opatří vývoz spisů tvořících předmět této dohody.

Náklad na průvoz spisů připadajících Polsku uhradí polská vláda vládě československé.

Průvoz těchto spisů územím Československa do území polského bude se řídit ustanoveními čl. 27, odstavec b), smlouvy mezi Republikou Polskou a Republikou Československou o otázkách právních a finančních ze dne 23 dubna 1925.

Článek 13.

Neshody názorů vzniklé při provádění této dohody budou vyřízeny generálními komisaři obou smluvních stran.

Nedojde-li k dorozumění touto cestou, bude se postupovati dle ustanovení části IX smlouvy mezi Republikou Polskou a Republikou Československou o otázkách právních a finančních ze dne 23 dubna 1925.

Článek 14.

Dohoda tato nabude působnosti třicátého dne po výměně ratifikačních listin, která bude provedena v Praze.

Vyhotoveno ve Varšavě, dne 8 února 1927 ve dvou stejnéznějících originálech, každý v jazyku polském a československém, oba texty jsou autentické.

(—) Dr. Jan Opočenský

Zaznajomiwszy się z powyższym układem uznaliśmy go i uznajemy za słuszny zarówno w całości, jak i każde z zawartych w nim postanowień; oświadczamy, że jest przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony i przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 24 listopada 1927 r.

(—) *I. Mościcki*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej

Prezes Rady Ministrów:

(—) *J. Piłsudski*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *August Zaleski*

L. S.

78.

Oświadczenie rządowe

z dnia 19 stycznia 1928 r. ku

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych układu pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką w przedmiocie akt przechowywanych dotąd przez urzędy austriackie, podpisanego w Warszawie dnia 8 lutego 1927 r.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że w wykonaniu art. 14 układu pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką w przedmiocie akt przechowywanych dotąd przez urzędy austriackie, podpisanego w Warszawie dnia 8 lutego 1927 r., nastąpiła w Pradze w dniu 7 stycznia 1928 r. wymiana dokumentów ratyfikacyjnych powyższego układu.

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

79.

DEKLARACJA

podpisana w Warszawie dnia 8 lutego 1927 roku pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Czeskosłowackiej o wypożyczaniu akt starszych aniżeli to przewidziane jest w umowie pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką w sprawach prawnych i finansowych, podpisanej w Warszawie, dnia 23 kwietnia 1925 r.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
M Y, I G N A C Y M O Ś C I C K I,
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

Wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia ósmego lutego tysiąc dziewięćset dwudziestego siódmego roku podpisana została w Warszawie pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Czeskosłowackiej deklaracja o wypożyczaniu akt starszych aniżeli to przewidziane jest w umowie pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką w sprawach prawnych i finansowych, podpisanej w Warszawie dnia 23 kwietnia 1925 roku.